

**สำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการการเกษตร
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ เชียงใหม่
รายงานการวิจัย**

เรื่อง

**ระดับปลาป่นที่เหมาะสมในอาหารเปิดไข่พันธุ์ลูกผสม
กากี้แคมป์เบลล์กับพื้นเมือง**

**FISH MEAL REQUIREMENT OF KHAKI CAMPBELL X THAI
NATIVE CROSSBRED LAYING DUCKS**

โดย

นรินทร์ ทองวิทยา เผ่าพงษ์ ปุระณะพงษ์

2533

รายงานผลงานวิจัย
สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

เรื่อง ระดับปลาป่นที่เหมาะสมในอาหารเป็ดไข่ พันธุ์ลูกผสมกากีแคมป์เบลล์กับพื้นเมือง
FISH MEAL REQUIREMENT OF KHAKI CAMPBELL X THAI NATIVE
CROSSBRED LAYING DUCKS

ได้รับการจัดสรรงบประมาณวิจัย ประจำปี 2533
จำนวน 135,900 บาท

หัวหน้าโครงการ นายนรินทร์ ทองวิทยา

ผู้ร่วมงาน นายเผ่าพงษ์ ปุระณะพงศ์

สำนักงานอธิการบดี มหาวิทยาลัยแม่โจ้	
อธิการบดี	นางสาว
รองอธิการบดี	นางสาว
ผู้อำนวยการ	นางสาว
ผู้อำนวยการ	นางสาว

งานวิจัยเสร็จสิ้นสมบูรณ์

วันที่ 30 เดือน มกราคม พ.ศ. 2535

ระดับปลาปนที่เหมาะสมในอาหารเปิดไข่ พันธุ์ลูกผสมกาก็แคมป์เบลล์กับพื้นเมือง

นรินทร์ ทองวิชา เฝ่างษ์ ประณะพงษ์

ภาควิชาเทคโนโลยีทางสัตว์

คณะผลิตกรรมการเกษตร

สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้

เชียงใหม่ 50290

บทคัดย่อ

การศึกษาระดับปลาปนที่เหมาะสมสำหรับเปิดไข่พันธุ์ลูกผสมกาก็แคมป์เบลล์กับพื้นเมือง
ใช้อาหาร 5 สูตรที่ประกอบด้วยปลาปน 11.0, 9.5, 8.0, 6.5 และ 5.0 % อาหาร
ทุกสูตรประกอบด้วยโปรตีน 15.95 % และพลังงานที่ใช้ประโยชน์ได้ 2,690 กิโลแคลอรีต่อ
กิโลกรัม ใช้เปิดไข่อายุ 18 สัปดาห์ จำนวน 150 ตัว แบ่งออกเป็น 5 พวก ๆ ละ 3
ตู้ ๆ ละ 10 ตัว เปิดแต่ละพวกเลี้ยงในคอกสนลทไม้ไผ่ขนาด 1.20 x 1.85 ตารางเมตร
มีอาหารและน้ำให้กินอย่างเต็มที่ ในเวลากลางคืนเปิดไฟทำให้แสงสว่างตลอดทั้งคืน ใช้แผนการ
ทดลองแบบสุ่มตลอด (CRD) และทำการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างพวกด้วยวิธี Duncan's
new multiple range test

ผลการทดลองปรากฏว่า เปิดที่ได้รับอาหารปลาปน 6.5 % มีผลผลิตไข่ น้ำหนักไข่
ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหาร และต้นทุนค่าอาหารต่อผลผลิตไข่ 1 กิโลกรัมดีที่สุด และแต่ละ
พวกมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เปิดที่ได้รับอาหารปลาปน 11.0 % กินอาหาร
น้อยที่สุด ส่วนน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นของแต่ละพวกใกล้เคียงกัน อัตราการตายก็น้อย และไม่มีผลเสีย
จากระดับและชนิดของปลาปนที่ใช้

FISH MEAL REQUIREMENT OF KHAKE CAMPBELL X THAI NATIVE CROSSBRED LAYING DUCKS

Narin Thongwittaya Paopong Puranapong

Department of Animal Technology
Faculty of Agricultural Production
Maejo Institute of Agricultural Technology
Chiangrai 50290, Thailand

Abstract

The experiment was carried out to estimate the fish meal requirement of Khaki Campbell x Thai Native crossbred laying ducks. Five rations were formulated at 11.0, 9.5, 8.0, 6.5 and 5.0 % dietary fish meal diets and all diets were isonitrogenous (15.95 % crude protein) and isocaloric (2,690 Kcal/kg). One hundred fifty eighteen-week-old layers were randomly assigned to 5 dietary treatments in 18-week experimental period. Duck of each replicate were confined together in a bamboo slat floor pen of 1.20 x 1.85 m², and they were fed the diets as moist mash ad libitum under practical environmental conditions. The method of Completely randomized design was used to compare the effects of rations and Duncan's new multiple range test for mean comparisons.

The result showed that, the ducks given 6.5 % dietary fish meal diet showed the best egg production, feed conversion and feed cost, no significant difference was found among the treatments. Mortality was very small and no dietary effect was observed. This result suggests that the 6.5 % dietary fish meal diet is superior to the other diets for egg production.

ตำนาน

ปลาป่นเป็นวัตถุดิบอาหารสัตว์ ที่เป็นแหล่งของโปรตีนจากเนื้อสัตว์ที่มีคุณค่าทางอาหารสูง มีกรดอะมิโนที่ประกอบอยู่อย่างสมดุลย์ และเป็นแหล่งของโปรตีนที่มีประสิทธิภาพสูงกว่าวัตถุดิบชนิดอื่น ๆ ปลาป่นมีกระบวนการผลิตหลายวิธีด้วยกัน ซึ่งมีผลทำให้คุณค่าทางอาหารของปลาป่นแตกต่างกันออกไป แต่อย่างไรก็ตามปลาป่นเป็นวัตถุดิบที่มีราคาแพง เมื่อใช้ปลาป่นในอาหารในระดับสูง ก็จะมีผลทำให้อาหารผสมมีราคาสูงตามขึ้นไปด้วย (Rose และ Michie, 1984)

ตามปกติเรามักจะพบว่า เมื่อใช้ไข่เป็ดมาประกอบอาหารจะมีกลิ่นคาว Pearson และคณะ, 1980a ; และ 1980b รายงานไว้ว่า กลิ่นคาวในไข่มีความสัมพันธ์กับการใช้ capelin meal เป็นแหล่งของโปรตีนในอาหารไก่ กลิ่นคาวในไข่เกิดจากสาร trimethylamine (TMA) ซึ่งมีประกอบอยู่ในปลาป่นในปริมาณสูง โดยอยู่ในรูปของ TMA oxide และโคสิโน โดยสาเหตุของกลิ่นคาวที่เกิดขึ้นเนื่องจากการใช้สาร TMA ในปริมาณที่มากเกินไป และสายพันธุ์ของไก่ที่สามารถสังเคราะห์เอนไซม์ TMA oxidase ที่เป็นเอนไซม์ย่อยที่ทำให้เกิด metabolize ของสาร TMA Wakeling และคณะ (1980) รายงานไว้ว่า กลิ่นคาวในไข่อาจเกิดขึ้นเนื่องจากการเลี้ยงไก่สายพันธุ์ที่มีความไวต่อสาร TMA ด้วยอาหารที่มีสาร TMA สูง ดังนั้นการใช้ปลาป่นในอาหารไก่ จำเป็นที่จะต้องจำกัดปริมาณที่ใช้ เพื่อป้องกันการเกิดกลิ่นคาวในเนื้อและไข่ไก่ ในอาหารไก่ไข่ควรประกอบด้วย น้ำมันปลาไม่เกิน 1% ของอาหาร (Scott และคณะ, 1982) North (1978) รายงานไว้ว่า น้ำมันจากปลาเป็นตัวที่ทำให้เกิดรสและกลิ่นคาว การใช้ปลาป่นในระดับสูงกว่า 8-10 % ทำให้กลิ่นคาวในไข่ไก่ที่ผู้บริโภครู้สึกได้

ปลาป่นนอกจากจะทำให้เกิดกลิ่นในเนื้อและไข่ไก่แล้ว บางครั้งอาจจะทำให้เกิด gizzard erosion หรือ ulceration ได้ (Janssen, 1971 ; Harry และคณะ, 1975; Horaguchi และคณะ, 1980) สารที่เป็นสาเหตุทำให้เกิดอาการดังกล่าวประกอบอยู่ในอาหาร โดยเกิดขึ้นในระหว่างการใช้ความร้อนในกระบวนการผลิตปลาป่น ระหว่าง histidine และโปรตีน (Matsumura และคณะ, 1981) Okazaki และคณะ (1983) รายงานไว้ว่า สารที่ทำให้เกิด gizzard erosion เป็นอนุสรณของ histamine คือ 2-amino-9-(4-imidazole)-7-aza-nonanoic acid หรือมีชื่อเรียกว่า gizzarosine โดยเมื่อใช้สารนี้ในระดับ 2.2 มิลลิกรัมต่อกิโลกรัมของอาหาร จะทำให้เกิด gizzard erosion ได้ใน 1 สัปดาห์

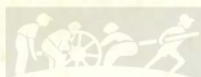
จากรายงานดังกล่าวจะเห็นว่า ปลาป่นเป็นวัตถุดิบที่มีคุณค่าทางอาหารสูง แต่ก็อาจจะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพและผลผลิตของสัตว์ได้ การทดลองนี้จึงมีวัตถุประสงค์ที่จะศึกษาหา ระดับของปลาป่นที่เหมาะสมสำหรับสมรรถภาพของเบ็ดไซ้ พันธุ์ลูกผสมกาก็แคมป์เบลล์กับพื้นเมือง ในช่วงอายุ 18 - 36 สัปดาห์

อุปกรณ์และวิธีการ

การทดลองนี้ใช้อาหารที่ประกอบด้วย ปลาขี้ขาว รำละเอียด รำหยาบ กากถั่วเหลือง ปลาป่น ไซวีว ไบโตามินและเกลือแร่ อาหารทดลองมี 5 สูตร ประกอบด้วย ปลาป่น 11.0 , 9.5 , 8.0, 6.5 และ 5.0 % ของอาหาร อาหารทุกสูตรมีโปรตีน 15.95 % และพลังงานที่ใช้ประโยชน์ได้ 2,690 กิโลแคลอรีต่อกิโลกรัม ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 1 ใช้เบ็ดไซ้พันธุ์ลูกผสมกาก็แคมป์เบลล์กับพื้นเมือง อายุ 18 สัปดาห์ จำนวน 150 ตัว แบ่งออกเป็น 5 พวก ๆ ละ 3 ขี้ ๆ ละ 10 ตัว เบ็ดแต่ละพวกเลี้ยงในคอกพื้นสแลกไม้ไผ่ ขนาด 1.20 x 1.85 ตารางเมตร มีน้ำและอาหารให้กินอย่างเต็มที่ ในเวลากลางคืนเปิดไฟฟ้าให้แสงสว่างตลอดทั้งคืน เบ็ดที่ใช้ทดลองมีน้ำหนักตัวเฉลี่ย 1.33 กิโลกรัม

ระยะเวลาที่ทดลอง 18 สัปดาห์ โดยเริ่มทำการทดลองจากเบ็ดอายุ 18 สัปดาห์ ถึง 36 สัปดาห์ ในระหว่างการทดลองทำการบันทึก ผลผลิตไข่และน้ำหนักไข่ทุกวัน โดยวัดรวมของเบ็ดแต่ละขี้ ปริมาณอาหารที่กินทำการวัดทุกสัปดาห์ ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารคำนวณจากปริมาณอาหารที่กิน เป็นกิโลกรัมหารด้วยผลผลิตไข่เป็นกิโลกรัม อัตราการตายทำการบันทึกเมื่อมีเบ็ดตายเกิดขึ้น ราคาค่าอาหารคำนวณจากราคาของวัตถุดิบในช่วงเริ่มต้นการทดลอง

ผลการทดลองที่ได้ นำไปคำนวณทางสถิติ ตามแผนการทดลองแบบสุ่มตลอด (Completely randomized design) ตามวิธีการของ Steel และ Torrie (1980) และทำการเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างพวกด้วยวิธี Duncan's new multiple range test (Duncan, 1955) ที่ระดับ 0.05

Table 1. Composition of experimental diets^{1/}

Ingredient (%)	Diet 1	Diet 2	Diet 3	Diet 4	Diet 5
Broken rice	66.72	63.23	61.84	59.39	55.03
Rice bran	-	1.41	6.08	7.98	10.00
Rough rice bran	5.16	5.45	2.86	2.85	2.74
Soybean meal	8.87	11.00	12.00	14.00	15.95
Fish meal	11.00	9.50	8.00	6.50	5.00
Tallow	2.41	3.37	2.97	3.83	4.63
Limestone	5.29	5.49	5.70	5.90	6.10
Common salt	0.30	0.30	0.30	0.30	0.30
Premix ^{2/}	0.25	0.25	0.25	0.25	0.25
Price, Baht/kg	5.43	5.45	5.39	5.40	5.42

^{1/} All diets contained 15.95% CP, 2,690 Kcal ME/kg, 2.65% Ca, 0.55% P.

^{2/} Supplied per kg of diet: V.A., 9,000 IU; V.D₃, 1,600 ; V.E, 1.4 mg; V.K₃, 1.2 mg; V.B₁, 0.4 mg; V.B₂, 4 mg; V.B₆, 3 mg ; V.B₁₂, 0.015 mg; Ca pantothenate 7 mg; niacin 40 mg; folic acid 0.4 mg; biotin 0.04 mg; Co 1 mg ; Cu 8 mg; I 1 mg; Mn 25 mg; Se 0.1 mg; Zn 50 mg; Fe 50 mg; ethoxyquin 4 mg.

ผลและวิจารณ์ผล

ผลของระดับปลาปนต่อผลผลิตไข่ ปรากฏว่าเบ็ดพวกที่ได้รับอาหารปลาปน 6.5% ไข่ไข่มากที่สุด รองลงไปที่คือ เบ็ดพวกที่ได้รับอาหารปลาปน 11.0, 5.0, 9.5 และ 8.0% ไข่ไข่ 39.7, 38.7, 37.6, 36.9 และ 36.7% ตามลำดับ และเบ็ดที่ได้รับอาหารปลาปน 6.5% ไข่ไข่มากที่สุด รองลงไปที่คือเบ็ดพวกที่ได้รับอาหารปลาปน 5.0, 9.5, 11.0 และ 8.0% ไข่ไข่น้ำหนักเฉลี่ย 58.13, 57.69, 57.29, 57.18 และ 56.64 กรัม ตามลำดับ โดยทั้ง 2 ลักษณะมีความแตกต่างระหว่างพวกอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 2 ผลของระดับปลาปนต่อผลผลิตไข่ Velasco และ Fraga (1987) รายงานไว้ว่า ไก่ไข่พันธุ์เล็ดฮอร์นที่ได้รับอาหารปลาปน 4% ไข่ผลผลิตไข่มากกว่า ไก่พวกที่ได้รับอาหารปลาปน 2.5 และ 0% แต่น้ำหนักไข่ไม่แตกต่างกัน Peischel และคณะ (1976) รายงานไว้ว่า ไก่ที่ได้รับอาหารที่เสริมปลาปน 2% ไข่ผลผลิตไข่มากกว่าพวกที่รับอาหารไม่เสริมปลาปน แต่อย่างไรก็ตาม Takuwa และคณะ (1987) รายงานไว้ว่า การใช้ปลาปนในอาหารไก่ไข่ ในระดับ 11 - 17% ทำให้ผลผลิตไข่ลดลง ส่วนน้ำหนักไข่เฉลี่ยจากการทดลอง ไก่เลี้ยงกับรายงานของ Pan และคณะ (1978) และ Thongwittaya (1990) แต่เบากว่ารายงานของ Hetzel (1983) เล็กน้อย ที่รายงานไว้ว่าเบ็ดไข่พันธุ์กาน้ำแคมป์เบลล์ ที่มีอายุ 32 สัปดาห์ให้ไข่น้ำหนัก 63.9 กรัม

Table 2 Effects of fish meal level on egg production

Age (week)	Diet 1	Diet 2	Diet 3	Diet 4	Diet 5	SEM
Egg productivity (%)						
18 - 20	12.9	13.6	16.6	13.4	15.5	2.0
20 - 24	34.3	34.8	42.2	36.9	37.7	5.0
24 - 28	48.9	48.0	45.0	51.9	45.7	3.2
28 - 32	43.1	38.0	34.4	38.2	42.5	5.9
32 - 36	41.7	38.2	35.3	44.8	32.3	4.8
Average	38.7	36.9	36.7	39.7	37.6	3.1

Table 2 (cont.)

Age (week)	Diet 1	Diet 2	Diet 3	Diet 4	Diet 5	SEM
Egg weight (g)						
18 - 20	50.36	47.94	48.28	50.61	51.15	1.6
20 - 24	53.47	51.96	53.04	53.83	53.74	0.9
24 - 28	56.69	56.95	56.84	57.84	58.01	0.7
28 - 32	59.16	60.00	58.06	60.34	60.05	0.7
32 - 36	60.33	61.67	61.50	61.32	60.61	0.8
Average	57.18	57.29	56.64	58.13	57.69	0.7

No significantly different among the treatments ($P < 0.05$)

ผลของระดับปลาปนต่อปริมาณอาหารที่กิน และประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารแสดงไว้ในตารางที่ 3 โดยปรากฏว่า เป็ดที่ได้รับอาหารปลาปน 11.0% กินอาหารน้อยที่สุด ตามด้วยเป็ดที่ได้รับอาหารปลาปน 9.5, 6.5, 5.0 และ 8.0% กินอาหาร 17.3, 18.0, 18.0, 18.3 และ 13.4 กิโลกรัม ตามลำดับ แต่เป็ดที่ได้รับอาหารปลาปน 6.5% มีประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารดีที่สุด ตามด้วยเป็ดที่ได้รับอาหารปลาปน 11.0, 9.5, 5.0 และ 8.0% มีประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหาร 6.22, 6.32, 6.81, 7.04 และ 7.06 ตามลำดับ แต่ทั้ง 2 ลักษณะมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่ง Peischel และคณะ (1976) รายงานไว้ว่า ไก่ที่ได้รับอาหารที่เสริมปลาปน 2% มีประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหารดีกว่า ไก่ที่ได้รับอาหารไม่เสริมปลาปน

Table 3 Effects of fish meal level on feed intake and feed conversion

Age (week)	Diet 1	Diet 2	Diet 3	Diet 4	Diet 5	SEM
Feed intake (g/day)						
18 - 20	93 ^b	94 ^b	109 ^a	101 ^{ab}	108 ^a	2.7
20 - 24	124	134	130	132	133	3.0
24 - 28	139	150	153	156	150	5.0
28 - 32	152	158	160	156	165	4.0
32 - 36	157	157	159	150	153	5.0
Average	137	143	146	144	145	3.5
Total (kg)	17.3	18.0	18.4	18.0	18.3	0.3
Feed conversion (kg feed intake/kg egg)						
18 - 20	15.56	14.50	13.75	16.20	13.83	1.9
20 - 24	7.15	7.48	5.93	6.64	7.14	0.9
24 - 28	5.04	5.49	5.98	5.26	5.82	0.4
28 - 32	6.37	7.21	9.42	6.81	6.64	1.5
32 - 36	6.31	6.67	7.53	5.49	8.81	1.0
Average	6.32	6.81	7.06	6.22	7.04	0.6

Mean which are not sharing superscript letter are significantly different (P > 0.05)

ผลของระดับปลาป่นต่อน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้น และอัตราการตาย แสดงไว้ในตารางที่ 4 ปรากฏว่า เบ็ดงอกที่ได้รับอาหารปลาป่นในระดับต่าง ๆ มีน้ำหนักตัวที่เพิ่มขึ้นแตกต่างกันเพียงเล็กน้อย และมีความแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ และเบ็ดที่ได้รับอาหารป่น 9.5, 8.0, 6.5 และ 5.0 % มีเบ็ดตาย 2, 2, 1 และ 2 ตัว ตามลำดับ ส่วนเบ็ดที่ได้รับอาหารปลาป่น 11.0% ไม่มีตาย แสดงให้เห็นว่าระดับปลาป่นที่ทดลอง ไม่มีผลต่อน้ำหนักตัวและอัตราการตายของเบ็ด

Table 4 Effects of fish meal level on body weight and mortality

Item	Diet 1	Diet 2	Diet 3	Diet 4	Diet 5	SEM
Body weight (kg)						
18 weeks of age	1.32	1.32	1.34	1.33	1.33	0.03
36 weeks of age	1.37	1.39	1.39	1.37	1.37	0.04
weight gain	0.05	0.07	0.05	0.04	0.04	0.04
Mortality (Bird/lot)	-	2	2	1	2	

Each treatment has 36 birds

ผลของระดับปลาปนต่อค่าอาหาร ปรากฏว่า เป็ดพวกที่ได้รับอาหารปลาปน 11.0% มีต้นทุนค่าอาหารต่อตัวต่ำที่สุด รองลงมาเป็นเป็ดที่ได้รับอาหารปลาปน 6.5, 9.5, 8.0 และ 5.0% มีต้นทุนค่าอาหารต่อตัวเฉลี่ย 94.1, 97.46, 98.53, 99.04 และ 99.27 บาท ตามลำดับ แต่เป็ดที่ได้รับอาหารปลาปน 6.5% มีต้นทุนค่าอาหารต่อน้ำหนักไข่ 1 กิโลกรัมต่ำที่สุด ตามด้วยเป็ดที่ได้รับอาหารปลาปน 11.0, 9.5, 5.0 และ 8.0% มีต้นทุนค่าอาหารต่อน้ำหนักไข่ 1 กิโลกรัม 33.5, 33.7, 37.0, 37.0 และ 37.8 บาท ตามลำดับ ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 5

Table 5 Feed cost for egg production from 18 to 36 weeks of age

Feed cost	Diet 1	Diet 2	Diet 3	Diet 4	Diet 5
Baht/bird/18 weeks	94.10	98.53	99.04	97.46	99.27
Baht/kg egg	33.7	37.0	37.8	33.5	37.0

จากการทดลองจะเห็นว่า เบ็ดที่ได้รับอาหารปลาปน 6.5% ให้ผลผลิตไข่ จำนวน ไข่ ประสิทธิภาพการเปลี่ยนอาหาร และต้นทุนค่าอาหารต่อผลผลิตไข่ 1 กิโลกรัมที่ดีที่สุด ซึ่ง สอดคล้องกับคำแนะนำของ DeBoer และ Bickel (1988) ที่แนะนำให้ใช้ปลาปนในอาหาร ไก่ไข่ ระดับต่ำสุดและสูงสุดคือ 2 และ 15% ของอาหาร ตามลำดับ แต่ Olomu และ Offiong (1985) รายงานไว้ว่า การเสริมปลาปน 5% ในอาหารไก่ไข่ ไม่มีผลทำให้ผลผลิต ไข่ที่ 50% และช่วงไข่ไข่สูงสุด และสมรรถภาพการไข่ของไก่แตกต่างกับพวกไม่เสริมปลาปน อย่างไรก็ดีตาม Flores และคณะ (1986) รายงานไว้ว่า ระดับปลาปนที่จะใช้ในอาหารขึ้นอยู่กับ คุณภาพของปลาปน

สรุป

จากผลการทดลองหาระดับของปลาปนที่เหมาะสมสำหรับเบ็ด ไข่ นั้ษฐ์ลูกผสมภาคี้ แคมป์เบลล์กับพื้นเมือง ทั้งอายุ 18 - 36 สัปดาห์ พอจะสรุปได้ดังนี้ คือ

1. การใช้ปลาปนในระดับ 6.5% เหมาะสมที่สุด
2. ระดับและชนิดของปลาปนที่ใช้ ไม่มีผลเสียต่อผลผลิต ไข่และสุขภาพของเบ็ด

เอกสารอ้างอิง

1. DeBoer, F. and H. Bickel. 1988. Livestock Feed Resources and Feed Evaluation in Europe. Elsevier Science Publishing Company, Inc. New York. p. 188.
2. Duncan, D.B. 1955. Multiple range and multiple F tests. Biometrics. 11 :1-42.
3. Flores, C.E., R.E. Rojas, G.E. Avila and A.A. Aguilera. 1986. Nutritive value of three Mexican fish meals in practical diets for meat chickens. Poultry Abstracts. 12 : 315.
4. Harry, E.G., J.F. Tucker and A.P. Laursen-Jones. 1975. The role of histamine and fish meal in the incidence of gizzard erosion and proventricular abnormalities. British Poultry Science. 16 : 69-78.
5. Hetzel, D.J.S. 1983. Egg production characteristics of Alabio, Bali, Tegal and Khaki Campbell ducks under intensive management conditions. Poultry Abstracts. 9 : 97.
6. Horaguchi, H., T. Masumura, H. Horikawa and M. Sugahara. 1980. Gizzard erosion and ulceration in broiler chicks. 2. Effect of fish meal. Japanese Poultry Science. 17 : 351 - 357.
7. Janssen, W.M.M.A. 1971. The influence of feeding on gizzard erosion in broilers. Arch. Geflugelkd. 35 : 137 - 141.
8. Matsumura, T., H. Horaguchi, H. Horikawa and M. Sugahara. 1981. Gizzard erosion and ulceration in broilers. 3. Toxic substance (s) in fish meal. Japanese Poultry Science. 18 : 98 - 104.
9. North, M.O. 1978. Commercial Chicken Production Manual. AVI. Publishing Company, Inc., Westport, Connecticut. pp. 451.

10. Okazaki, T., T. Noguchi, K. Igarashi, Y. Sakagami, H. Seto, K. Mori, H. Naito, T. Masumura and M. Sugahara. 1983. Gizzarosine, a new toxic substance in fish meal, causes severe gizzard erosion in chicks. *Agricultural and Biological Chemistry*. 47 : 2949-2952.
11. Olomu, J.M. and S.A. Offiong. 1985. Performance of brown-egg-type pullets fed diets based on groundnut meal, with and without supplementation with fishmeal or bloodmeal. *Tropical Agriculture*. 62 : 289 - 293.
12. Pan, C.M., C. Tai, J.C. Chen, H.H. Huang and T.F. Shen. 1978. The protein and metabolizable energy requirements of growing ducks. *Taiwan Livestock Research*. 11 : 1 - 10.
13. Pearson, A.W., N.M. Greenwood, E.J. Butler, C.L. Curl and G.R. Fenwick 1983a. Fish meal and egg taint. *Journal of the Science of Food and Agriculture*. 34 : 277 - 285.
14. Pearson, A.W., N.M. Greenwood, E.J. Butler, C.L. Curl and G.R. Fenwick. 1983b. The involvement of trimethylamine oxide in fish meal in the production of egg taint. *Animal Feed Science and Technology* 8 : 119 - 127.
15. Peischel, H.A., D.D. Lee, P.T.C. Costa, G.A.B. Hall, D.A. Stiles and P.E. Sanford. 1976. Effect of sorghum grain, corn and fish meal on the performance of laying hens. *Poultry Science*. 55 : 2078.
16. Rose, S.P. and W. Michie. 1984. Meat and bone and fish meals in balancer feeds for choice-fed broilers. *Animal Feed Science and Technology*. 11 : 221 - 229.
17. Scott, M.L., M.C. Nesheim and R.J. Young. 1982. *Nutrition of the Chicken*. M.L. Scott & Associates. Ithaca, New York. p. 448.

18. Steel, R.G.D. and J.H. Torrie. 1980. Principles and Procedures of Statistics: A Biometrical Approach. McGraw-Hill Book Company. New York. pp. 137 - 145.
19. Takuwa, T., K. Furukawa, Y. Okada, T. Shiroishi, F. Hara, S. Fujita, N. Niii, M. Goryo, T. Umemura and C. Itakura. 1987. Gizzard erosion caused by feeding fish meal to laying hens. Journal of the Japan Veterinary Medical Association. 40 : 49 - 53.
20. Thongwittaya, N. 1990. Protein requirement of Khaki Campbell x Native crossbred laying ducks (18 - 36 weeks). Proceedings of the Animal Science Research. The 28th Annual Conference, Kasetsart University, Thailand. January 29-31, 1990.
21. Velasco, M.E. and I. Fraga. 1987. Levels of fish meal for White Leghorn laying hens. Poultry Abstracts. 13 : 108.
22. Wakeling, D.E., G.R. Fenwick and A.W. Pearson. 1980. Fish meal and egg taint. Veterinary Record. 107 : 431.